

pectavia

Life Star Emergency s.r.o.

Waterhouse – Friderichsenov syndróm

Kazuistika

MUDr. Táňa Bulíková, PhD.
Bc. Martin Chyla

Výjazd RZP Dechtice

- **Výzva KOS TT:** RZP - 17.04.2011; 15:14; Zavretý Kút, Piešťany
- **Hlásenie:** Pacient (43r.) má zvýšenú teplotu, kolaps, prebral sa...
- **Dojazdový čas:** 31 min (28 km)

TO: ochorenie začalo 16.4. popoludní s teplotami
ráno 17.4. teplota, bolesti celého tela - návšteva na LSPP
Dg: Virosis, odp. Coldrex, antipyretika, kludový režim,
Popoludní - vzostup TT na 39°C, celý deň bez tekutín, kolaps na
WC -155

OA, LA, AA: negatívna

Abúzus: Nefajčiar, alkohol, drogy neguje

- Vedomie:** pri vedomí, plne orientovaný, GCS 15
- Dýchanie:** čisté, vezikulárne, bez vedľ. fenoménov
- Obeh:** pulz na a.radialis dobre hmatný, pravidelný
- VF:** TK 90/50Torr, SF 100/min, SpO2 96%, TT 39°C,
TK 100/60Torr (po 500ml NaCl 0,9%)
- Koža:** suchá, čistá, bez eflorescencií, bez nálezu
- Orient. neurolog. vyš.** šija bez opozície, bez prejavov lateralizácie
- Zranenia:** neprítomné

Terapia

i.v. katéter, inf. NaCl 0,9% 500ml, Novalgin 1000mg

Po stečení infúzie stav zlepšený - úľava od bolesti, TK 100/60, pacient v „psychickej pohode“ odmieta transport do nemocnice.

Poučený o pitnom a kľudovom režime zostáva doma,
RZP odchádza 16:22

Ďalší osud pacienta

- 18. 4. (2. deň)** ráno kontrola u obvod. lekára, zhoršenie stavu (silné bolesti kĺbov, TT normálna), odoslanie do nemocnice –
RZP - interné oddelenie NSP PN
- 18.4. po 7:30** hospitalizácia na INT odd., neurolog.konzílium + CT
negat. **Dg. virosis; rehydratačná, analgetická terapia**

Postupné zhoršovanie stavu pacienta, porucha vedomia

18.4. 13:00 preklad na OAIM NSP PN, multiorgánové zlyhanie, KPCR

18.4. 13:55 Exitus letalis (do 48 hod od prvých príznakov)

IMO

- sepsa (úmrtnosť 25%)
- meningitída (úmrtnosť do 2%)
- zmiešaná forma

Neisseria meningitidis
– odlišná prognóza prežitia

Neisseria meningitidis

➤ Sepsa nemá špecifický klinický obraz (horúčka, bolesti kĺbov, svalov, zimnica, triaška) špecifickým príznakom meningokokovej infekcie su petéchie/sufúzie – prejav DIC

➤ Meningitída – dominujú príznaky dráždenia mozgových blán (prudké bolesti hlavy, stuhnutosť šije, zvracanie, kŕče, kóma)

Síndrome de Waterhouse- Friderichsen

Rupert Waterhouse (1873-1958), médico
Inglés

y

Carl Friderichsen (1886-1979)

Waterhouse – Friderichsenov syndróm

- najťažšia forma meningokokovej sepsy (baktéria **Neisseria meningitidis**)
- infekcia vedie k masívnemu krvácaniu do nadobličiek
- nadobličková nedostatočnosť so sepsou vedie k rozšíreniu ciev, k hypotenzii
- a šoku.

Symptómy

- **zvýšená TT**, bolesť hlavy
- **kolaps**
- petechie na koži
- fotofóbia
- dezorientácia, poruchy správania
- kóma
- kŕče
- šok
- edém papily (príznak intrakraniálnej hypertenzie)

Napriek rýchlej a cielenej Th má WFS vysokú úmrtnosť !

Liečba IMO

kauzálna – baktericídna - cefalosporíny 3.generácie i.v.
čím skôr!!!

+

komplexná

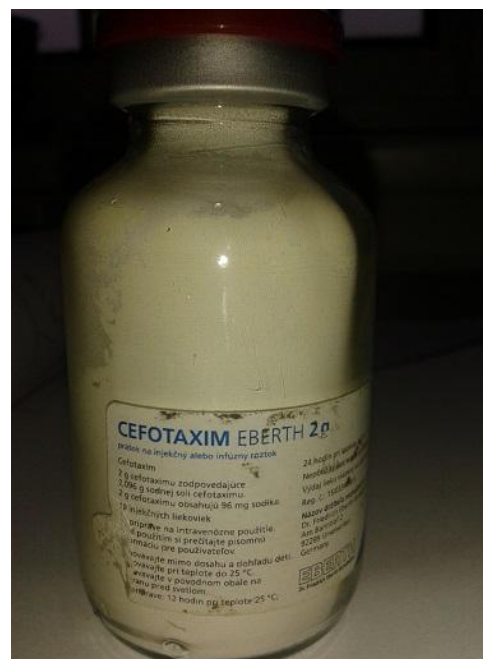
(podpora imunity, úprava vnútorného prostredia,
liečba DIC, dostatok infúz. roztokov, protišoková Th)

Liečba IMO

ATB paušálne v prednemocničnej etape

U nás na rozdiel od Česka neexistujú odborné odporúčania pre prípad meningokokovej meningitídy

Úlohy

➤ Edukácia laickej verejnosti o prvotných príznakoch

www.stopmeningokok.sk stopmeningokok
informačné letáčky

Meningokokové ochorenie

Rýchly diagnostický test

BÁBÄTKÁ DO 1 ROKA

Táto tabuľka prehľadne ukazuje súbor príznakov, ktoré môžu znamenať vážne ochorenia. Nie všetky príznaky sa musia objaviť, niektoré príznaky sú charakteristické pre viaceré vírusové aj baktériové ochorenia.

www.stopmeningokok.sk

Prvé príznaky

Tieto príznaky môžu byť signálom rôznych ochorení, ktoré nemusia byť závažné. Rozhodne by ste však mali pacienta ďalej pozorne sledovať, prípadne konzultovať jeho stav s lekárom.

Vysoká horúčka,
studené končatiny

Odmietanie jedla,
vracanie

Podráždenosť
a odmietanie dotyku

Spavosť, neschopnosť
prebudiť sa

Rýchle, povrchné
dýchanie až sipenie

Život ohrozujúce príznaky

V prípade, že zbadáte niektorý z týchto príznakov, okamžite kontaktujte svojho lekára alebo volajte zdravotnú záchranu 155. Tieto príznaky signalizujú veľmi vážne ochorenie, ktoré je potrebné začať liečiť čím skôr.

Krvavé vyrážky až
podkožné škvrny

Nezvyčajná
plačlivosť

Vydúvajúca sa
fontanela na hlave

Stuhnutie šije

Svetloplachosť

Krče a záchvaty

V prípade ohrozenia volajte 155

 stop
meningokok

Meningokokové ochorenie

Rýchly diagnostický test

DETI A DOSPELÍ

Táto tabuľka prehľadne ukazuje súbor príznakov, ktoré môžu znamenať vážne ochorenie. Nie všetky príznaky sa musia objaviť, niektoré príznaky sú charakteristické pre viaceré vírusové aj baktériové ochorenia.

www.stopmeningokok.sk

Prvé príznaky

Tieto príznaky môžu byť signálom rôznych ochorení, ktoré nemusia byť závažné. Rozhodne by ste však mali pacienta ďalej pozorne sledovať, prípadne konzultovať jeho stav s lekárom.

Vysoká horúčka,
studené končatiny

Vracanie

Spavosť, neschopnosť
prebudiť sa

Zmätenosť,
podráždenosť

Bolesti svalov
a kĺbov

Život ohrozujúce príznaky

V prípade, že zbadáte niektorý z týchto príznakov, okamžite kontaktujte svojho lekára alebo volajte zdravotnú záchranú službu 155. Tieto príznaky signalizujú veľmi vážne ochorenie, ktoré je potrebné začať liečiť čím skôr.

Krvavé vyrážky
až podkožné škvrny

Úporné bolesti hlavy

Stuhnutosť šije

Svetloplachosť

Krče a záchvaty

V prípade ohrozenia volajte 155

Odborní partneri projektu

Slovenská spoločnosť
infektológov

Slovenská pediatričná
spoločnosť

Kancelária WHO na Slovensku

Osvetový vzdelávací projekt
podporila spoločnosť

Úlohy

➤ Edukácia ZZS (lekárov prvého kontaktu!) o prvotných príznakoch

Každú horúčku alebo „chrípku“ („virózu“) vyšetrit’:

1. na príznaky meningitídy !!!
2. hľadať petéchie - bordovočervené krvné zrazeniny v tvare bodiek, celý povrch kože!!! - ingvíny, axily, okolo členkov.....
3. triaška viac ako 10 min

ZÁZNAM O ZHODNOTENÍ ZDRAVOTNÉHO STAVU OSOBY				Dátum	Príchod
				Hlásenie	Odovzдание
				Výjazd	Ukončenie
☐ RZP	☐ VZZS	R. č.	POISŤOVŇA:		
MENO:					
MIESTO:					
				Dg	č. op (pasu)
poskytnutie PP: ano/nie					
Dýchacie cesty		Dýchanie	Ausk. nález	Cirkulácia	Ausk. nález Koža
Prechodné ☐	Eupnoe ☐	Nevyšetrené ☐	Pulz cent. perif.	Akcia srdca	Ružová ☐
Aspirácia ☐	Apnoe ☐	Fyziol. P ☐ L ☐	Pravid. ☐	Pravid. ☐	Bledá ☐
Obštrukcia ☐	Dyspnoe ☐		Nepravid. ☐	Nepravid. ☐	Cyanotická ☐
			Plný ☐	Ozvy ohr.	Kapit. < 2 s ☐
			Nitkovitý ☐	šiel.	navrat > 2 s ☐
			Sine ☐	Asystolia ☐	
PORANENIA					
Sine ☐					

pectavia

Life Star Emergency s.r.o.

Diagnosticky sú veľmi dôležité nebolestivé petéchie a sufúzie

Petechie

Bodkovité kapilárne
Krvácanie max. 2mm

(test sklíčkom – po zatlačení pretrvávajú, iné exantémy vymiznú)

Súhrn

Meningokok je najrýchlejší zabiják, len rýchla liečba môže zachrániť život

POZOR na atypický priebeh ochorenia – chudobná symptomatológia

Zdravot. riziká: možná infekcia!
prenos priamym kontaktom, kvapôčkovou infekciou, krvou;
prenos v prípade dlhodobého úzkeho kontaktu
postexpozičná profylaxia – ATB do 2-3 dní

-

Forenzné riziká: nesprávna Dg., ponechanie pacienta doma, sťažnosť UDZS, ...

pectavia

Life Star Emergency s.r.o.

Ďakujem za pozornosť!
tana.bulikova@gmail.com